

Vit hjálpa TÁ ONNNUR HAVA GIVIÐ UPP

– EG ROYNI AT **HUGSA**, AT TAÐ KUNDI TAÐ SAMA **VERIÐ EG**, SUM VAR Í TEIRRA **STØÐU**, OG TÍ VIL EG **VERA VIÐ** TIL AT RÆTTA EINA **HJÁLPANDI HOND**, HAR ONNNUR HAVA **SLEPT**. TANN **TANKIN** OG SO EISINI **KRISTNA TRÚGVIN** GERA, AT EG HALDI TIL HETTA **STARVIÐ**. TAÐ SIGUR **OVI BRIM**, IÐ ER LEIÐARI Á **UMSORGANARHEIMINUM** Í GRØNULÍÐ Í HAVN. EITT **HEIM**, HAR TEY FÓLKINI, IÐ ERU ENDAÐ Á **LÍVSINS SKUGGASÍÐU**, KUNNU BÚGVA

SAMRØÐA

Rannvá G. Fossaberg
rannva@sosialurin.fo

Heimið í Grønulíð 3, sum liggur í vest-ara parti av Havnini, sær út sum eitt-hvørt annað heim. Hvít sethús við lít-um urtagarði rundan um.

Fólkini, sum hvønn dag ganga trappurnar inn til hurðina og kalla húsið sítt heim, eru tó við til at gera Grønulíð 3 til eitt heilt serstakt heim.

Í Grønulíð 3 búgva í lötuni seks fólk, sum av vittingum sosialum orsökum ikki kunnu fastahalda egnan bústað. Ofta er tað alkohol, sum er trupulleikin, men í summum førum eru fólkini eisini bundin at ymsum rúsevnum.

Tað er hjálparfelagsskapurin Blái Krossur, ið rekur umsorganarheimið í Grønulíð, og millum tey fyra starvsfólkini er 28 ára gamli Ovi Brim, sum er leiðari á heiminum.

– Eg plagi at siga, at vit rætta hesum fólkunum hondina, har onnur hava slept, tí hetta eru veruliga menniskju, sum so at siga eru uppgivin av familju, vinum, starvsfeløgum og øðrum, sigur Ovi Brim, sum í januar tók við leiðara-starvinum á heiminum í Grønulíð 3.

– Tað er ikki soleiðis, at vit hjálpa fólkunum, sum hava adressu hjá okkum, við kravi um, at tey skulu fáa eitt vanligt liv sum tú og eg, men ístaðin hjálpa vit í vónini um bata, sigur Ovi Brim, sum er útbúgvinn teologur og hevur verið á pastoratseminari.

– Eg var júst prestlærdur, tá starvið sum leiðari á umsorganarheiminum í

Grønulíð bleiv lýst leyst, og eg havi altíð sagt við meg sjálvan, at skuldi eg ikki arbeiða sum prestur, so skuldi eg antin arbeiða fyri Bláa Kross, Heima-missiónina ella annað kristiligt hjálpararbeiði. Sum prestur fæst tú nógv við sálarrætt, og tað er eisini nakað, sum eg í stóran mun arbeiði við í heiminum í Grønulíð, sigur Ovi Brim.

Tungt lívsviðføri

Fólkini, sum búgva í Grønulíð 3, eru rættiliga ymisk. Har eru bæði kvinnur og menn, tey koma úr øllum landinum, og so eru tey í fleiri aldursbólum, men tað eru serliga tey millum 50 og 80 ár, ið hava adressu har.

Eitt hava hesi fólkini tó í felag: Lívsviðførið er tungt. Ofta er talan um fólk, sum hava havt stórar, sosialar trupulleikar heilt frá barnsbeini av. Fleiri hava upplivað vanrækt sum børn og annars tragediur av øðrum slag. Í flestu førum hava tey alkoholtrupulleikar og onkur er endaður í rúsevnmisnýtslu.

– Tað er rættiliga trupult at siga, hví tey ikki megna at fóta sær aftur og koma úr rúsdrekkatrupulleikanum. Orsøkirnar eru ymiskar, men tað er púra víst, at eingin, sum er bundin at rúsdrekka ella rúsevnum, rúsar seg, tí tað er stuttligt. Misnýtslan og trongdin at rúsa seg er sum ein leinkja. Ofta hava tey hvørki orku ella yvirskot til at sleppa burtur úr trupulleikanum, sigur Ovi Brim og vísir á, at fólkini, sum búgva í Grønulíð 3 enntá eru uppgivin av sínum nærmastu.

– Eg skilji væl, at tey nærmastu ikki orka meir. Hava tey livað við einum, ið er bundin at rúsdrekka í fleiri ár, so

er tað slítandi fyri familjuna, og tað er ógvuliga hart at vera avvarandi. Tí geva tey upp. Eg skilji tað væl, og tað ger misnýttarin eisini í nógvum førum, sigur Ovi Brim og heldur fram:

– Tú kanst ikki bara siga, at tey skulu taka seg saman. Tað er ikki har, trupulleikin liggur. Talan er um fólk, sum ikki kenna til annað, enn at lívið er hart og strævið. Tey eru ofta svikin og kenslan av at missa er teimum ikki ókend, sigur Ovi Brim.

Treytirnar skulu haldast

Arbeidsdagurin hjá Ova Brim í heiminum í Grønulíð er rættiliga ymiskur. Eingin dagur er líka, tí støðan í húsinum er ikki eins hvønn dag, og ymsar avbjóðingar kunnu stinga seg upp

– Mín ábyrgd er fyrst og fremst at syrgja fyri, at húsið virkar soleiðis, sum tað skal. Umframt at hava ábyrgd av fíggarliga partinum, samskipta við almennu myndugleikarnar, málsviðgerðar og onnur er tað eisini mín uppgáva at syrgja fyri, at vit kunnu hava ein so vanligan gerandisdag sum gjørligt. Ein gerandisdag, ið minnir um tann, sum vit kenna frá einum og hvørjum øðrum føroyskum heimi, sigur Ovi Brim.

Starvsfólkini plaga at vakja búfólkini um 9-tíðina, morgunmaturin verður etin, og síðani verður farið at gera dagsins verk.

– Fólkini hjálpa til eftir førimumi. Onkur vaskar upp, dustsýgur, lúkar í túninum, men so eru tað eisini tey, sum bara vilja hava frið ella vilja sleppa út ein túr. Tað skulu tey eisini kunna, um tey hava hug til tað, sigur Ovi Brim.

Hóast búfólkini hava tað rættiliga frítt í heiminum í Grønulíð, eru ávísar treytir, sum skulu lúkast, um ein vil búgva har.

– Fyri at fáa eitt hús sum hetta at fungera er neyðugt við ávísam reglum. Húsið hevur ikki altíð verið fult, ofta av tí at fólk ikki ynskja at liva eftir teimum treytunum, vit seta. Sjálvur haldi eg, at vit eru rættiliga large, men tær reglurnar, sum eru, skulu haldast, og har er einki at gera – reglarnar skulu haldast, sigur Ovi Brim og vísir á sum dømi, at búfólkini kunnu koma heim drukkin, men tað er ikki loyvt at hava rúsdrekka ella rúsevni við sær inn í húsið.

– Tað kann elva til onkrar konfliktir, og eg fái onkrar keðiligar ákoyringar, men tað lagar seg altíð, tá vit hava tósad um tingini, sigur Ovi Brim og leggur í sama viðfangi afturat:

– Tað er gott, at vit hava so fittar og tolmar grannar, tí onkuntið hevur verið eitt sindur rokalt, sigur Ovi Brim.

Einki parkeringspláss

Ein stórir partur av teimum fólkunum, sum fáa bústað í Grønulíð 3, búgva har restina av lívinum.

– Nøkur fólk eru deyð úr húsinum, men livir tú hart við alkoholi og kanska eisini rúsevnum, heldur kroppurin ikki til eitt langt liv, sigur Ovi Brim og vísir aftur, at tilboðið við einum bústaði í Grønulíð er við til at fasthalda hesum fólkunum í misbrúkinum.

– Onkur kann halda, at vit hava givið upp og við hesum tilboðnum siga, at viðkomandi kann bara halda fram við misbrúkinum, tí vit skulu nokk ansa eftir tær, meðan tú gert tað. Men